

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา
อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย
เขต 2*

THE GUIDELINES FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION IN
THE DIGITAL ERA OF SCHOOLS IN SRISUMRONG DISTRICT UNDER
THE SUKHOTHAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 2

จักรพันธุ์ ชันมณี¹ และ จารุวรรณ แก่นทรัพย์²

Jugkapan Khanmanee¹ and Jaruwon Gansub²

¹⁻²วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

¹⁻²Northern College, Thailand

Corresponding Author's Email: jugkapan.khanmanee@gmail.com

วันที่รับบทความ : 31 มีนาคม 2569; วันแก้ไขบทความ 19 พฤษภาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 21 พฤษภาคม 2569

Received 31 March 2026; Revised 19 May 2026; Accepted 21 May 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา และ 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 175 คน ปีการศึกษา 2568 และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่

Citation:

* จักรพันธุ์ ชันมณี และ จารุวรรณ แก่นทรัพย์. (2569). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(4), 60-77.

Jugkapan Khanmanee and Jaruwon Gansub. (2026). The Guidelines For Developing Academic Administration In The Digital Era Of Schools In Srisumrong District Under The Sukhothai Primary Educational Service Office Area 2. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(4), 60-77.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า โดยรวมโดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.41) เรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.41) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.42) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.37) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.50) และ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน มี 45 แนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาควรปรับระบบการบริหารจัดการภาระงานของครู และพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรในยุคดิจิทัล ควบคู่กับการบูรณาการระบบดิจิทัลเพื่อการประกันคุณภาพ การจัดสรรทรัพยากรด้านสื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการนิเทศและติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ, ยุคดิจิทัล, สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were: (1) to examine the current conditions of academic administration in the digital era of schools, and (2) to propose approaches for academic administration in the digital era in Si Samrong District under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2. The sample and data sources consisted of 175 school administrators and teachers in the academic year 2025, together with 9 experts. The research instruments included a questionnaire and a semi-structured interview. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that:

1. The state of academic administration in the digital era of educational institutions in Si Samrong District under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2 was found, overall, to be at the highest level ($\bar{x}$ = 4.62, S.D. = 0.41). When ranked from highest to lowest mean scores, the aspects were as follows: the development of instructional media, innovation, and educational technology ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.41); curriculum development at the school level ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.42); the development of internal quality assurance systems and educational standards ($\bar{x}$ = 4.66, S.D. = 0.37); the development of learning processes ($\bar{x}$ = 4.59, S.D. = 0.50); and educational supervision ($\bar{x}$ = 4.49, S.D. = 0.58), respectively.

2. The Guidelines for Developing Academic Administration in the Digital Era of Schools in Srisumrong District Under the Sukhothai Primary Educational Service Office Area 2, consist of 5 areas and 45 guidelines as follows: Schools should adjust their teacher workload management systems and develop competencies in teaching and curriculum management in the digital age, coupled with the integration of digital systems for quality assurance, the continuous allocation of media and technology resources, and the use of digital platforms for supervision and monitoring, in order to systematically improve the quality of academic administration in the digital era.

Keywords: Academic Administration, Digital Era, Primary Schools

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่กำหนดให้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา 6 ด้าน เพื่อ

ขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 อ้างอิงใน จิตติมา วรณศรี, 2564) ทั้งนี้ การพัฒนาการศึกษายุคใหม่จำเป็นต้องมุ่งสู่การสร้าง “คนไทย 4.0” ที่มีคุณลักษณะพร้อมต่อการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของโลก อำพร พินะสา (2563 อ้างอิงใน จิตติมา วรณศรี, 2564) ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาวิถีใหม่ที่เน้นคุณภาพผู้เรียน คุณภาพบุคลากร คุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพการจัดสรรทรัพยากร และคุณภาพเทคโนโลยีเพื่อการบริหารและการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทุนมนุษย์และการบริหารจัดการศึกษาเชิงระบบที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม สภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมายังคงประสบปัญหาทั้งด้านโอกาส ความเสมอภาค คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ โดยเฉพาะการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ยังขาดความเชื่อมโยงกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาชาติ (จิตติมา วรณศรี, 2564) ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมภายในองค์กร Sheninger (2014) ชี้ให้เห็นว่าผู้นำดิจิทัลต้องสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน การสื่อสาร และการบริหารจัดการ ขณะที่ทฤษฎีบทพรหมสวางศิลป์ (2566) พบว่า ความสำเร็จขององค์กรแห่งนวัตกรรมขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำที่สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น หากผู้บริหารขาดสมรรถนะด้านภาวะผู้นำดิจิทัล ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการและผลลัพธ์ทางการศึกษาของผู้เรียนโดยตรง

สำหรับบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ซึ่งกำกับดูแลโรงเรียนในพื้นที่ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบริหารงาน 4 ฝ่าย โดยเฉพาะงานวิชาการซึ่งเป็นการกิจหลักของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม จากผลการนิเทศติดตามพบว่ายังมีประเด็นที่ต้องพัฒนา อาทิ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของครูในการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและทักษะศตวรรษที่ 21 ตลอดจนการวางแผนอัตรากำลังให้เหมาะสม นอกจากนี้ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4 กลุ่มสาระเท่ากับ 38.68 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับ

จังหวัด ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2, 2568) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัล

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจึงมีความจำเป็น เพื่อให้ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการศึกษาของชาติอย่างยั่งยืน ทั้งยังเป็นประโยชน์เชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดในการกำหนดแนวทางพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา โดยอาศัยหลักการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนและองค์กรให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ การวางแผน การสื่อสาร การประสานงาน และการบริหารทรัพยากรในลักษณะเชิงระบบ เพื่อส่งเสริมความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (Good, 1983 : 14; Hoy and Miskel, 2001 : 170) สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษา โดยกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ร่วมกันปฏิบัติจัดการองค์การให้เกิดการพัฒนานักเรียน ให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคมและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับยุคดิจิทัล ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคสมัยที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมีความก้าวหน้าและเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งด้านการสื่อสาร การศึกษา และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่รวดเร็ว ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และส่งเสริมการเรียนรู้รวมถึงการพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วารุณี ภาวรงค์, 2566 : 60) บทบาทของผู้บริหารการศึกษายุคดิจิทัล คือ การเป็นผู้นำที่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีวิสัยทัศน์และความคิดเชิงกลยุทธ์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการกระจายภาวะผู้นำ ตลอดจนการเปิดรับและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้ ผู้บริหารยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้และประสบการณ์เดิมเข้ากับนวัตกรรมใหม่ เพื่อสร้างความสมดุลและนำองค์กรทางการศึกษาไปสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต (จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2564 : 5)

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นกระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่งบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ การวางแผน การสื่อสาร และการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ ความคิดเชิงกลยุทธ์ เปิดรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เพื่อขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 33 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 309 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 33 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 175 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้ 1) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา เลือกแบบเจาะจง ได้จำนวน 26 คน 2) กลุ่มครูผู้สอนแบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิโดยใช้โรงเรียน เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด ได้จำนวน 149 คน รวมทั้งหมด 175 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น .967

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในอำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 171 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.71

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ ช่วงค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00, 3.50 – 4.50, 2.51 – 3.50, 1.51 – 2.50, และ 1.00 -1.50 หมายถึง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มแหล่งข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน จากการเลือกแบบเจาะจงและมีคุณสมบัติดังนี้ 1) กลุ่มนักวิชาการ เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีคุณวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตทาง สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน 2) กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีคุณวุฒิปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และ 3) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีผลงานเชิงประจักษ์ มีคุณวุฒิปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และเครื่องบันทึกเสียง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ตามประเด็นในการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากนั้นนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ล่วงหน้า แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา ที่กำหนด โดยการจดบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ และบันทึกเสียง จนครบทั้ง 9 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการ ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษา	สภาพการปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.59	0.50	มากที่สุด
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.67	0.42	มากที่สุด
3	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.66	0.37	มากที่สุด
4	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา	4.67	0.41	มากที่สุด
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.49	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย		4.62	0.41	มากที่สุด

ตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 รวมเฉลี่ย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 พิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ด้านการพัฒนาระบบกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา
อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบด้วย 5
ด้าน มี 45 แนวทาง สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มี 9 แนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาควรปรับระบบ
การบริหารจัดการภาระงานของครู โดยลดงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และจัดสรร
เวลาให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ, ควรกำหนดนโยบาย แผนกล
ยุทธ์ และแนวปฏิบัติด้านการจัดการเรียนรู้ดิจิทัลให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับ
บริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน, ควรจัดกิจกรรมพัฒนา
วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่บูรณาการ
เทคโนโลยีดิจิทัลและตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน, ควรวางแผนการใช้งบประมาณ
อย่างเป็นระบบ รวมถึงแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึง
ทรัพยากรดิจิทัลที่มีคุณภาพ, ควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือดิจิทัลในการประเมินผลการเรียนรู้ที่
หลากหลาย และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง, ผู้บริหารควรพัฒนา
รูปแบบการนิเทศเชิงพัฒนา โดยเน้นการให้คำปรึกษาและสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้, ควรส่งเสริมการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล, ควรจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะดิจิทัลควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความ
รับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี, และควรใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการประเมินมาเป็นฐานใน
การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการอย่างยั่งยืน

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มี 9 แนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาควรพัฒนาครูและ
บุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล
อย่างเป็นระบบ, ควรจัดกิจกรรมอบรมและพัฒนาครู เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับการ
นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน, ควรมีระบบทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรอย่าง
สม่ำเสมอ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและแนวโน้มเทคโนโลยีเป็นฐานในการพัฒนา, ควรวางแผน
การใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ และแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเพื่อ
สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างยั่งยืน, ควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมให้
เกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างแท้จริง, ควรพัฒนาระบบสารสนเทศด้านหลักสูตรให้เป็นระบบ
เดียวกันทั้งสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ, ควรจัดระบบนิเทศติดตาม

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง, ควรทบทวนและพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และควรยกระดับการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากระบบดิจิทัลมาเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรอย่างยั่งยืน

2.3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มี 9 แนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาควรพัฒนาและบูรณาการระบบดิจิทัลกลางสำหรับการเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในมีความเป็นระบบ และตรวจสอบได้, ควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการใช้ระบบสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง, ควรปรับระบบการจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อเพิ่มความถูกต้อง โปร่งใส และสะดวกต่อการตรวจสอบ, ควรส่งเสริมการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากระบบประกันคุณภาพเป็นฐานในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง, ควรสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้อง แก่ครูและบุคลากร โดยเน้นว่าระบบประกันคุณภาพเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างยั่งยืน, ควรส่งเสริมบทบาทผู้นำของผู้บริหารในการผลักดันนโยบาย จัดสรรทรัพยากร และกำกับติดตามการใช้ระบบดิจิทัลอย่างจริงจัง, ควรพัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย โปร่งใส และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครองและสังคม, ควรต่อยอดจุดแข็ง โดยเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา วงจร PDCA และระบบสารสนเทศเข้าด้วยกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบอย่างต่อเนื่องและควรเสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการ PDCA โดยใช้ข้อมูลดิจิทัลที่เป็นปัจจุบันและเชื่อมโยงกับการตัดสินใจเชิงบริหารอย่างเป็นรูปธรรม

2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มี 9 แนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาควรวางแผนจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการระดมทรัพยากรจากแหล่งภายนอก เพื่อให้การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง, ควรปรับแผนการจัดหาอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนและรูปแบบการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง, ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและสร้างระบบพี่เลี้ยงทางวิชาการ เพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการสร้างสื่อที่หลากหลายและตอบสนองผู้เรียน, ควรปรับแผนให้เป็นรูปธรรม โดยเชื่อมโยงกับนโยบายระดับเขตพื้นที่และบริบทของสถานศึกษาอย่างสอดคล้อง, ควรพัฒนากระบวนการนิเทศเชิงพัฒนา ประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น, ควรวางแผนพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีความเสถียรรองรับการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้งาน, ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรมการสอนเพื่อพัฒนานวัตกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง, ควรคัดเลือกและพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันและควรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มี 9 แนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการติดตามผล เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการนิเทศให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในยุคดิจิทัล, ควรกำหนดแผนการนิเทศระยะสั้นและระยะยาวที่ชัดเจน เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม, ควรจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ผู้ทำหน้าที่นิเทศอย่างต่อเนื่อง, ควรปรับแนวคิดการนิเทศให้เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา มุ่งเน้นการให้คำปรึกษาและการเสริมพลังแก่ครูมากกว่าการประเมินเชิงควบคุม, ควรจัดระบบการให้คำปรึกษาเชิงวิชาการที่เข้าถึงได้ง่ายและตอบสนองต่อปัญหาของครูได้อย่างทัน่วงที, ควรนำข้อมูลสารสนเทศจากการนิเทศมาใช้วิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ, ควรพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรมการนิเทศในยุคดิจิทัล, ควรเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาททั้งในฐานะผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศร่วม เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน และควรกำหนดเป้าหมายการนิเทศให้เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้การนิเทศเกิดผลเชิงคุณภาพอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมดิจิทัล และนโยบายการศึกษาที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะผู้นำทางวิชาการ จึงให้ความสำคัญกับการวางระบบ สนับสนุนทรัพยากร และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในงานวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ นิภาพร รอดไพฑูลย์ (2565 : 17) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารที่ต้องดำเนินงานอย่างเป็น

ระบบในทุกด้าน โดยเฉพาะงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลักเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอสรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มี 9 แนวทาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการยกระดับกระบวนการเรียนรู้ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะบุคคลของครูเท่านั้น แต่ต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้บริหารในเชิงนโยบาย ทรัพยากร และการนิเทศเชิงพัฒนา รวมถึงการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการประเมินผลการเรียนรู้มาเป็นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้เชิงรุกที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พุทธมัตย์ ยาคง (2567: 47-48) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 วิธีดำเนินการ 7 เงื่อนไขความสำเร็จ 4 วิธีปฏิบัติ

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มี 9 แนวทาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีลักษณะยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งการพัฒนาหลักสูตรด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนเกิดผลเป็นรูปธรรมและสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวนิดา ชัยอาษา (2566: 1227) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง คือ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษายุคฐานวิถีชีวิตใหม่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษายุคฐานวิถีชีวิตใหม่ การประเมินผลการศึกษายุคฐานวิถีชีวิตใหม่ การพัฒนา สื่อและใช้เทคโนโลยียุคฐานวิถีชีวิตใหม่ การนิเทศการศึกษายุคฐานวิถีชีวิตใหม่

2.3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มี 9 แนวทาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบประกันคุณภาพกับวงจรการพัฒนา (PDCA) เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การตัดสินใจเชิงบริหารมีความแม่นยำและนำไปสู่การพัฒนา

อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยกระดับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม สอดคล้องกับแนวคิดของ นิติยา ตุกสันเทียะ (2567: 365) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้าน หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

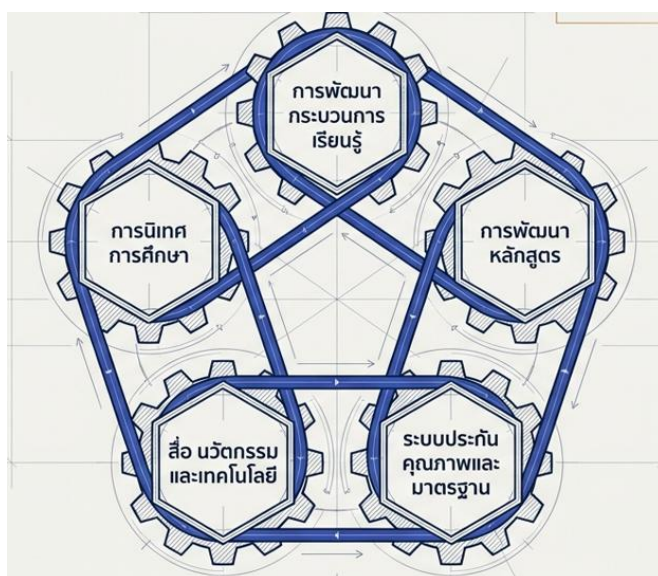
2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มี 9 แนวทาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรมการสอน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง และตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพุทธรมาตย์ ยาคง (2567: 47-48) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ มี องค์ประกอบ 5 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ประกอบด้วย 3 วิธีดำเนินการ 7 เงื่อนไขความสำเร็จ 4 วิธีปฏิบัติ (2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 วิธีดำเนินการ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ 4 วิธีปฏิบัติ

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มี 9 แนวทาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการนิเทศในยุคดิจิทัลควรมุ่งเน้นการเสริมพลังครู การเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทในการเรียนรู้ร่วมกัน และการใช้ข้อมูลจากกระบวนการนิเทศมาเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อให้การนิเทศเกิดผลเชิงคุณภาพและส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นัจจุจริภรณ์ ไชรัศมี (2567: 51) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 35 แนวทาง ส่วนด้านการนิเทศการศึกษา มี 6 แนวทาง และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิริพร จงเพลินภาพร (2567: 151-154) ศึกษาเรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งสิ้น 32 แนวทาง

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา เป็นการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ไม่ใช่แยกส่วน แต่คือความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และต้องดำเนินการควบคู่กัน ไป เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ เทคโนโลยีไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือ แต่เป็น แกนกลางที่เชื่อมโยงประสานทุกองค์ประกอบของการบริหาร ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ดังภาพ

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของระบบเชิงองค์รวมการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอสรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ระดับผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอสรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยรวมเฉลี่ยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อำเภอสรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน มี 45 แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มี 9 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มี 9 แนวทาง 3) ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มี 9 แนวทาง 4) ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มี 9 แนวทาง และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา มี 9 แนวทาง

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย มีดังนี้ 1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดนโยบายลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นรูปธรรม และผลักดันนโยบายการจัดการเรียนรู้ดิจิทัลเชิงรุก (Active Digital Learning) ให้เป็นวาระสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง 1.2 ควรกำหนดกรอบนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่เน้นทักษะในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะดิจิทัลของผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการออกแบบและบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ 1.3 ควรกำหนดนโยบายการนิเทศการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการนิเทศเชิงพัฒนา และยกระดับบทบาทของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ให้เป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง 2. ข้อเสนอแนะระดับองค์กร มีดังนี้ 2.1 สถานศึกษาควรปรับระบบบริหารงานภายใน ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนของครู และจัดระบบสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล รวมถึงส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง 2.2 ควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินมาเป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน 2.3 ควรปรับรูปแบบการนิเทศให้เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการติดตาม ให้คำปรึกษา และสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง 3. ข้อเสนอแนะ

ระดับบุคคล มีดังนี้ 3.1 ครูควรพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง และเปิดรับการเรียนรู้รูปแบบใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 3.2 ผู้บริหารและครูควรเปิดรับกระบวนการนิเทศเชิงพัฒนา และใช้ผลจากการนิเทศเป็นข้อมูลสะท้อนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการทำงานอย่างมืออาชีพ **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป**
มีดังนี้ 2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา 2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาเชิงดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

เอกสารอ้างอิง

- ข้อมูลฝ่ายทะเบียน. (2568). *ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2*. เอกสารถ่ายสำเนา.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). *การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์. (2564). *บทบาทของผู้บริหารการศึกษายุคดิจิทัล*. เรียกใช้เมื่อ 25 ตุลาคม 2564 จาก <https://adacstou.wixsite.com/adacstou/single-post/>
- นฏจักริภรณ์ ไชรัศมี. (2566). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา ตุกสันเทียะ. (2567). *การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด*. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว*. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พุทธมาศ คงยา. (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วนิดา ชัยอาษา (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *วารสารสิทธิมนุษยชน*, 25(2), 2567.
- วารุณี ภาวรงค์. (2566). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพร จงเพลินนภาพร. (2567). แนวทางการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- หทัยชนก พรหมสว่างศิลป์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- Good, C.V. (1983). *Ditionary of Education*. New York: McGraw-ill Book Company.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Education administration: Theory, research, and practice*. (6thed.). New York: McGraw-Hill.
- Krejcie. R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Sheninger, E. (2014). *Pillars of Digital Leadership in Education*. Retrived from <http://leadered.com/pillars-of-digital-leadership/>